

ระเบียบคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
พ.ศ. ๒๕๕๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ (๖) และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบมาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒^๑ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย เรื่อง การจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๗

ข้อ ๔ ให้อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นผู้รักษาการ และวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาตามระเบียบนี้

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย” หมายความว่า พื้นความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการแพทย์แผนไทย

“การแพทย์แผนไทย” หมายความว่า กระบวนการทางการแพทย์เกี่ยวกับการตรวจวินิจฉัย บำบัด รักษา หรือป้องกันโรค หรือการส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพของมนุษย์หรือสัตว์ การผดุงครรภ์ การนวดไทย และให้หมายความรวมถึง การเตรียมการผลิตยาแผนไทย และการประดิษฐ์อุปกรณ์ และเครื่องมือทางการแพทย์ ทั้งนี้ โดยอาศัยความรู้หรือตำราที่ได้ถ่ายทอดและพัฒนาสืบต่อกันมา

“ตำราการแพทย์แผนไทย” หมายความว่า หลักวิชาการต่าง ๆ เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทยทั้งที่ได้บันทึกไว้ในสมุดไทย ใบลาน ศิลาจารึกหรือวัสดุอื่นใดหรือที่มิได้มีการบันทึกกันไว้แต่เป็นการเรียนรู้หรือถ่ายทอดสืบต่อกันมาไม่ว่าด้วยวิธีใด

“ยาแผนไทย” หมายความว่า ยาที่ได้จากสมุนไพรโดยตรงหรือที่ได้จากการผสมปรุง หรือแปรรูปสมุนไพร และให้หมายความรวมถึงยาแผนโบราณตามกฎหมายว่าด้วยยา

“ตำรับยาแผนไทย” หมายความว่า สูตรซึ่งระบุกรรมวิธีการผลิตและส่วนประกอบสิ่งปรุงที่มียาแผนไทยรวมอยู่ด้วยไม่ว่าสิ่งปรุงนั้นจะมีรูปลักษณะใด

“ผู้แจ้ง” หมายความว่า ผู้แจ้งตำรับยาแผนไทย หรือตำราการแพทย์แผนไทยที่อยู่ในความครอบครอง ดูแล รักษา หรือใช้ประโยชน์ และให้หมายความรวมถึง ผู้คิดค้น ผู้ปรับปรุงหรือพัฒนา หรือผู้สืบทอดภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

“ผู้รับแจ้ง” หมายความว่า นายทะเบียน หรือผู้ที่นายทะเบียนมอบหมายให้รับแจ้งภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัด

“นายทะเบียนกลาง” หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

“นายทะเบียนจังหวัด” หมายความว่า นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด

หมวด ๑

การสำรวจภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

ข้อ ๖^๒ ในการสำรวจภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย อย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

(๑) แหล่งที่มาของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

(๒) ผู้แจ้งภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

(๓) รายละเอียดของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

แบบสำรวจภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ให้เป็นไปตามแบบแนบท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๗ ให้นายทะเบียนจังหวัดมีหน้าที่สำรวจภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยในท้องที่ที่รับผิดชอบโดยให้แจ้งสาธารณสุขอำเภอประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชนในท้องที่ที่จะทำการสำรวจ และแจ้งการสำรวจไปยังนายทะเบียนกลางเพื่อรวบรวมจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

ให้นายทะเบียนกลางมีหน้าที่สำรวจภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยทั่วราชอาณาจักรและกรุงเทพมหานคร โดยให้ขอความร่วมมือจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ และเอกชนในการสำรวจเพื่อรวบรวมจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

ข้อ ๘ การสำรวจภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยเพื่อใช้ในการจัดทำทะเบียน ณ ท้องที่ใดจะต้องแจ้งแก่บุคคลและชุมชนที่เกี่ยวข้องทราบล่วงหน้าก่อนวันที่ทำการสำรวจ และให้กรม

^๒ ข้อ ๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

พัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นผู้ให้คำปรึกษา แนะนำ ประชาสัมพันธ์ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือแก่หน่วยงานและบุคลากรที่ดำเนินการสำรวจตำรับยาแผนไทยหรือตำรา การแพทย์แผนไทยทั่วราชอาณาจักร

ข้อ ๙ การบันทึกภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ให้ผู้รับแจ้งจัดทำแบบสำรวจภูมิ ปัญญาการแพทย์แผนไทยเป็นสามฉบับ ต้นฉบับให้เก็บไว้ที่สำนักงานของนายทะเบียนที่รับแจ้ง และคู ้ฉบับมอบให้ผู้แจ้ง และจัดส่งให้กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกฝ่ายละหนึ่ง ฉบับ

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่มีผู้รวบรวมตำรับยาแผนไทย หรือตำราการแพทย์แผนไทยมาก่อน ให้กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประสานงาน เพื่อรวบรวมข้อมูลไว้เพื่อใช้ในการ จัดทำทะเบียน

หมวด ๒

การจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

ข้อ ๑๑ ให้กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกรวบรวมข้อมูลภูมิ ปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จากการสำรวจ ตามข้อ ๗ เพื่อให้นายทะเบียนกลางจัดทำทะเบียนภูมิ ปัญญาการแพทย์แผนไทย

ข้อ ๑๒ การจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ให้นายทะเบียนกลาง ตรวจสอบและจำแนกข้อมูลภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยลงในแบบทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์ แผนไทยเพื่อแยกประเภทภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ออกเป็น

(๑) ตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ

(๒) ตำรับยาแผนไทยทั่วไปหรือตำราการแพทย์แผนไทยทั่วไป

(๓) ตำรับยาแผนไทยหรือตำราการแพทย์แผนไทยที่อยู่ในความครอบครองของ บุคคลหรือนิติบุคคล

แบบทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ให้เป็นไปตามแบบแนบท้ายระเบียบนี้

หมวด ๓

การรวบรวม และการเปิดเผย

ข้อมูลภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

ข้อ ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์ แผนไทย ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

ข้อ ๑๓ ให้กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเก็บรวบรวมทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จัดทำไว้ ตามข้อ ๑๒ โดยให้จัดพิมพ์รายชื่อตำรับยาแผนไทยและตำราการแพทย์แผนไทยเผยแพร่แก่ประชาชน เพื่อให้สามารถค้นคว้า อ้างอิง และตรวจสอบได้

ข้อ ๑๔ การจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ให้ระบุชื่อตำรับยาแผนไทยหรือตำราการแพทย์แผนไทย สรรพคุณโดยที่ไม่มุ่งหมายจะเปิดเผยสูตร วิธีการปรุง หรือรายละเอียดอื่นใดอันเป็นสิทธิส่วนบุคคลเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลในการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยส่วนบุคคล

หมวด ๔

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๕ ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จากการสำรวจตามระเบียบคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย เรื่อง การจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้ถือเป็นการสำรวจภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยตามระเบียบนี้ด้วย

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ณรงค์ สหเมธาพัฒน์

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ประธานกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

แบบสำรวจเลขที่

แบบสำรวจภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

ประเภท ตำรับยาแผนไทย ตำราการแพทย์แผนไทย

วันที่สำรวจ

๑. แหล่งที่มาของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

(๑) ได้มาจาก

(๒) ได้มาเมื่อใด

(๓) วิธีการได้มา

๒. ผู้แจ้งภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

ชื่อ นามสกุล

เลขประจำตัวประชาชน หมายเลขโทรศัพท์

ที่อยู่

๓. รายละเอียดของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

๓.๑ กรณีเป็นตำรับยาแผนไทย

(๑) ชื่อตำรับยาแผนไทย

(๒) ส่วนประกอบของตำรับยาแผนไทย (อาจะระบุจำนวน และชนิดของสมุนไพร)

(๓) สรรพคุณ

(๔) วิธีการปรุง หรือการผลิต

(๕) วิธีการใช้

(๖) ข้อห้ามใช้ หรือคำเตือน

(๗) อื่นๆ (ถ้ามี)

๓.๒ กรณีเป็นตำราการแพทย์แผนไทย

(๑) ชื่อตำราการแพทย์แผนไทย

(๒) ชื่อผู้แต่งตำราการแพทย์แผนไทย

(๓) วัน เดือน ปี ที่แต่ง (ถ้าทราบ)

(๔) ภาษาที่ใช้

(๕) รายละเอียดเนื้อหาของตำราการแพทย์แผนไทยในสาระสำคัญ

แบบสำรวจภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยนี้ มีใช้หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และขอรับรองว่าเป็นความจริง จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ ผู้แจ้ง
(.....)

ลงชื่อ ผู้บันทึก
(.....)

ตำแหน่ง

แบบสำรวจเลขที่
วันที่สำรวจ

ลำดับ	ตำรับยาแผนไทย
	<p>๑. แหล่งที่มาของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย</p> <p>(๑) ได้มาจาก</p> <p>(๒) ได้มาเมื่อใด</p> <p>(๓) วิธีการได้มา</p> <p>๒. รายละเอียดของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย</p> <p>(๑) ชื่อตำรับยาแผนไทย</p> <p>(๒) ส่วนประกอบของตำรับยาแผนไทย (อวัยวะจำนวน และชนิดของสมุนไพร)</p> <p>.....</p> <p>(๓) สรรพคุณ</p> <p>.....</p> <p>(๔) วิธีการปรุง หรือการผลิต</p> <p>.....</p> <p>(๕) วิธีการใช้</p> <p>.....</p> <p>(๖) ข้อห้ามใช้ หรือคำเตือน</p> <p>(๗) อื่นๆ (ถ้ามี)</p>
	<p>๑. แหล่งที่มาของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย</p> <p>(๑) ได้มาจาก</p> <p>(๒) ได้มาเมื่อใด</p> <p>(๓) วิธีการได้มา</p> <p>๒. รายละเอียดของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย</p> <p>(๑) ชื่อตำรับยาแผนไทย</p> <p>(๒) ส่วนประกอบของตำรับยาแผนไทย (อวัยวะจำนวน และชนิดของสมุนไพร)</p> <p>.....</p> <p>(๓) สรรพคุณ</p> <p>.....</p> <p>(๔) วิธีการปรุง หรือการผลิต</p> <p>.....</p> <p>(๕) วิธีการใช้</p> <p>.....</p> <p>(๖) ข้อห้ามใช้ หรือคำเตือน</p> <p>(๗) อื่นๆ (ถ้ามี)</p>

แบบสำรวจภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยนี้ มีใช้หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และขอรับรองว่าเป็นความจริง จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ ผู้แจ้ง
(.....)

ลงชื่อ ผู้บันทึก
(.....)
ตำแหน่ง